

जनकवि दुर्गालालया मिखाय “चिचीपागु ल्हाः” व शशिकला मानन्धर

■ केशरमान

जिं यक्व उपन्यास च्वये धुन । अले
थुक्रियात न्हापाम्ह नेपालभाषाया
उपन्यासकार भाजुयात न्हापाम्ह
नेपालभाषाया मिसा उपन्यासकार
मय्जु शशिकला मानन्धरं लिसः
कथं धया दिल- ‘छिं गुलि उपन्यास
च्वया दिल व स्वयाः नं जिं उप्च
च्वये मानि’ वय्कःया लिसः न्येनाः
छभा (धुंस्वा साय्मि) सुम्क च्वना
दिल, अले लिपा न्हिला हल ।

हलिमय दकलय न्हापां सन् १००७ स जापानिज मय्जु मुरासाकि सिकिनु च्वया
दीगु उपन्यास नां खः- - ‘द टेल व गेन्जी’ । थ्व उपन्यासा मू बाखं खः छम्ह राजकुमारं
मतिना, ज्ञान व समझदोरी माला च्वंगु, लिपा थुगु उपन्यास अंग्रेजी भाषं हिला पिदन ।
थुगु उपन्यास द्विछिं पेजया न्येव प्यंगु च्याप्टर जुयाः पिदंगु खः । थुक्थं स्वयेबले विश्वय्
उपन्यास द्विछिं दं न्ह्यो हे पिदंगु खःसां नेपालभाषा साहित्य ख्यलय् नेपाल सम्बत् १०७४
य् वयाः तिनि उपन्यास च्वयेगु ज्या जुल ।

भाजु धुंवा साय्मिं ‘मिसा’ च्वया तःत न्हापाम्ह नेपालभाषाया उपन्यासकारया
उपाधी कया दिल । ‘मिसा’ नांया उपन्यासं नेपालभाषा ख्यलय् उपन्यास वलसा ‘शैली’
च्वयाः नेपालभाषा न्हापाम्ह मिसा उपन्यासकार मय्जु शशिकला मानन्धर जुया दिल ।
वय्कःया न्हापांगु ‘शैली’ थनिं नीच्यादं न्ह्यो अय् धैगु नेपाल सम्बत् ११०६ स पिदंगु खः ।
आतकया दुने वय्कःया नेपालभाषां न्यागू उपन्सा शैली (११०६), मतिनाया सगरमाथा
(११२७) व चिचीपागु ल्हाः (११३१) पिदने धुंकगु दु । थुकी मध्यय् साभा प्काशनं पिदंगु
‘बाटोमा भेटेको मान्छे’ नेपालभाषा ‘लँय लूम्ह’ उपन्यासा अनुदीत नेपाल सम्बत् ११२७
स पिदंगु खः ।

नेपाल सम्बत् ११२७ स पिदंगु मचा उपन्यास उपमा यिवा तःगु ‘चिचीपागु ल्हाः’
वय्कया दकलय लिपागु उपन्यास खः । कन्सर्न नेपाल संस्था पाखें पिथना दीगु थुगु
उपन्यास यँया ऐतिहासिक स्थल हनुमान ध्वाखाय् नेपाल सम्बत् ११३१ कछलागा द्वादशी
खुन्हु छगु तःधंगु सभाया दथुइ हनेबहम्ह जनकवि भाजु दुर्गालाल श्रेष्ठजुं विमोचन याना
दिल । उगु विमोचनया दथु कवि भाजुया बुलन्द सः हनुमान ध्वाखा जःख थुकथ थ्वल-

‘नेपालभाषाया दकलय न्हापाम्ह मिसा उपन्यासकार मय्जु शशिकला मानन्धर
खः । शशिकला मानन्धर नेपालभाषा साहित्यया हे शशिकला खः, अर्थात् शोभा खः ।
शशिकलाया जिं बाखं व्वनागु दु । उपन्यास नं व्वनागु दु । वर्थे तु थुगु विमोचन यानागु
सफू दु, व नं छक जिं सररर स्वये खंगु दु । व सफुलिं गुगु भाय् व्वया च्वंगु दु व भाय्
उपन्यास कव वीगु भाय् खः । वैके मचा मनोविज्ञान गुगु माःगु दु मचा साहित्यय्, वैत नं

वं यथोचित बहव्युगु खनेदु । अने तने खयाः नं थौं जिं चिचीपागु
ल्हाः गुगु उपन्यास विमोचन याना च्वना व चिचीपागु ल्हाःया
विमोचन खयाः नं जितः धाये व उपन्यासय् दुहाँ वनेगु लुखा तक
जिं उदघाटन याना च्वनागु थें च्वं । अय् धैगु थ्व उपन्यासय् गुगु
विषयवस्तु प्रवेश जुइमागु खः, जुल । थपाय् च्वं बांलाक लँ दये
धुंकल । आ उपनीस नसि वंसा साप हे बांलाइ का । थुगु नकसां हे
उगु जिं उपन्यासं उपन्यासयात दयेकूगु जिं अय् खना च्वनागु दु ।
अय् जूगुलिं शशिकलायात जिं कुँ छुं धकाः मकासे छम्ह दाजुया
ल्याखं ब्यूगु सल्लाह कथं अभ्रम थ्व शशिकलायात हःपाः थजु कि
छगू सेल्लागु का जितः उपन्यास थ्वहे लं शशिकला न्यासि वयेका
कयंसा यः का... '

कवि भाजुं ब्यूगु सल्लाहयात थःगु नुगः खँ तयेगु
भुवलय् च्वमि मयजु शशिकला मानन्धरं लिसः यिबादी- 'गुगु
सफू विमोचन याना दीम्ह वय्कः भाजु दुर्गालाल गुगु वय्कलं
धयादी लुखा जक खः धकाः थ्व जिगु लागी तःधंगु हे हःपा जूगु दु ।
छायाःसा थ्व मचा उपन्यास न्हापांगु कुतः खः । वय्कलं लुखा
जक खंका दिल । आः ला जितः लुखा न्त्योने द हे दत, खुरुक
जि गुकथं न्त्योने दुहाँ वनेगु बिचाः याये धुन । हनेबहम्ह जनकवि
दुर्गालाल यात यक्व यक्व सुभाय् । वयक्या सुभावायात जिं मेगु
मचा उपान्यस च्वयेबले लुमंके ।'

शशिकलां थःत थुकथं लुधंकी ।

आः मयजु शशिकला मानन्धर लुखां दुहाँ वनाः मातं थ्येनी ।
मातनं च्वतय् थ्येन कि बैगलय् थ्येनेत छु माल । जितः लुम
वय्कलं नेपालमण्डल टिभिमा 'साहित्य भीगु गौरव' ज्याभुवलय्
मयजु सिल्मिया राजोपाध्याय् पाखें कया द्युगु अन्तरवाताय् धया
दीगु । नेपालभाषाया छगु ज्याभवसं मयजु शशिकला मानन्धरं
उपन्यास सम्राट भाजु धुंस्वा साय्मि नाप लाःगु जुया च्वन । व
इलय् उपन्यास सम्राट भाजुं मयजु शशिकलायात धया दिल- जिं
यक्व उपन्यास च्वये धुन । अले थुकियात न्हापाम्ह नेपालभाषाया
उपन्यासकार भाजुयात न्हापाम्ह नेपालभाषाया मिसा उपन्यासकार

मयजु शशिकला मानन्धरं लिसः कथं धया दिल- 'छिं गुलि
उपन्यास च्वया दिल व स्वयाः नं जिं उप्व च्वये मानि' वय्कःया
लिसः न्येनाः छभा (धुंस्वा साय्मि), सुम्क च्वना दिल, अले लिपा
न्हिला हल ।

चित्तधर 'हृदय' राष्ट्रिय प्रतिभा पुरस्कार (वि.सं. २०५७), गंकी
बसुन्धरा पुरस्कार (वि.सं. २०५९) व जरिमैया साखः लुमन्ति सिरपाः
(२०६४) पाखें विभूषित जुया दी धुंकुम्ह मयजु शशिकला मानन्धर
थःगुव वचं (लिसः) अवश्य पूर्वका दी । नेपालभाषा ब्वमिपिन्त व
नेपालभाषा साहित्यया धुकू जायेकेगु ज्याय् तिबः वी कथं दय् छगू
छगू उपन्यास देछाया दी । थुकी जि धुकु जया । ■

Wishing NOA grand success on your
13th *Convention and*
General Meeting!

Anup, Anju, Ayush and Megha Joshi
Frederick, MD